

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ
10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
Factors Relational with Having Behaviors of Food Effects on Tooth Decay of
Children aged 10-14 years in the Area Ban Bangkrabue, Tharai District, Muang
District, Nakhon Si Thammarat Province

นารัก จูดาบุตร¹, ธัญพร พลโกษฐ์², ชญาดา ศิริภิรมย์³
Naruk Judabood¹, Thanyaphon Phonkot², Chayada Siriprom³

¹คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา

²คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา

³คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา

¹Faculty of Nursing, Chalermkarnchana University

²Faculty of Administrative Sciences, Chalermkarnchana University

³Faculty of Public Health, Chalermkarnchana University

*Corresponding author e-mail: atiyaporn.ni@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างละ 70 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยง มาตรฐาน และทดสอบสถิติไคสแควร์ (Chi-square Test) ผลการศึกษา พบว่า ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 10-14 ปี อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 91.43 ปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรม การบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ: พฤติกรรมการบริโภคอาหาร, โรคฟันผุ, ความสัมพันธ์

Abstract

This study is survey research, province case 70 elderly people with diabetes type, Research Tool; questionnaire investigation, Data analysis; statistical values, percentages mean standard deviations and Chi-square Test The results of this study were; knowledge about oral health care of Children aged 10-14 years 91.43 percent which have high level. effects on tooth decay of Children aged 10-14 years at a significant level of 0.05relationship between knowledge about oral health care and having behaviors of food effects on tooth decay of Children aged 10-14 years at a significant level of 0.05.

Keywords: Having behaviors of food, Tooth decay, relationship

บทนำ

ปัญหาโรคฟันผุ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและพัฒนาการต่างๆ ในเด็ก เด็กที่มีความเจ็บปวดระหว่างการติดเชื้อของฟันจะรับประทานได้น้อยลงการเจ็บปวดยังรบกวนการนอนของเด็ก ทำให้การหลั่งฮอร์โมนที่ควบคุมการเจริญเติบโตของร่างกายลดลง นอกจากนี้ร่างกายจะเพิ่มการสร้างสารที่ทำให้อัตราการเผาผลาญพลังงานโดยรวมในร่างกายเพิ่มขึ้น ซึ่ง

รบกวนการเจริญเติบโตและพัฒนาการความปกติของเด็กด้วย และมีโอกาสน้ำหนักและส่วนสูงต่ำกว่าเด็กปกติ เด็กที่มีฟันผุน มีอาการปวดฟันเรื้อรัง และถูกถอนฟันไปส่วนใหญ่รับประทานอาหารลำบาก และเคี้ยวไม่สะดวกทำให้เกิดผลกระทบทางโภชนาการบกพร่องและไม่สามารถรับประทานได้อย่างสมดุล มักรับประทานอาหารเหลวรสหวาน แม้มีน้ำหนักปกติแต่สารอาหารที่ได้รับไม่เพียงพอที่จะทำให้มีการเจริญเติบโตที่เหมาะสมฟันผุเกิดจากการเสียสมดุลระหว่างการสูญเสียแร่ธาตุกับการคืนแร่ธาตุจากปฏิกิริยาของปัจจัยร่วมกัน 3 ประการ คือ คราบจุลินทรีย์ อาหารที่เป็นคาร์โบไฮเดรตชนิดสลายตัวได้ และไฮสโต ซึ่งได้แก่ ฟันน้ำลาย แผ่นคราบน้ำลายรวมทั้งปัจจัยทางพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมได้แก่ ปัจจัยทางชีววิทยา อาหารพฤติกรรม สังคม และสิ่งแวดล้อม (Wongkongkathep, 2012)

โรคฟันผุในนักเรียนชั้นประถมศึกษายังคงเป็นปัญหาที่สำคัญในระดับโลก ซึ่งส่งผลกระทบมากมายต่อชีวิตประจำวันของนักเรียน ทั้งทำให้มีกลิ่นปาก อาการเสียวฟัน และอาการปวดฟัน ซึ่งปัญหาเหล่านี้มีผลกระทบต่อนักเรียนทั้งด้านพัฒนาการ ด้านสติปัญญา ด้านโภชนาการ และด้านบุคลิกภาพ โดยอาการเหล่านี้ส่งผลทำให้เด็กรับประทานอาหารเช้าได้น้อยลงนอนไม่หลับ บางคนต้องขาดเรียน ทำให้มีผลต่อการเข้าสังคมและการเรียนรู้ของนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าการสูญเสียฟันก่อนวัยอันควรทำให้มีผลต่อบุคลิกภาพในอนาคต (Kaewsutta, 2013) โรคฟันผุจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพองค์รวมของนักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม สำหรับประเทศไทยนั้น จากการสำรวจสถานะทันตสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 7 พ.ศ. 2555 พบว่าสถานะโรคฟันผุในฟันแท้เด็กอายุ 12 ปี มีประสบการณ์โรคฟันผุ ร้อยละ 52.3 มีค่าเฉลี่ยฟันผุ อุด ถอน เท่ากับ 1.3 ซึ่งต่อคน จากข้อมูลข้างต้น พบว่าร้อยละฟันผุในเด็กอายุ 12 ปี มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี นับว่าเป็นค่าฟันที่สูงมาก หากไม่มีการส่งเสริมและป้องกันในเรื่องทันตสุขภาพในทางที่ถูกต้อง จะทำให้เกิดปัญหาทางด้านทันตกรรมสุขภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต (Suwakron & Wongsawat, 2018) จากการสำรวจสุขภาพช่องปากในระดับประเทศครั้งที่ 8 พ.ศ. 2560 เด็กวัยเรียนมีสถานะการเกิดโรคฟันผุ ร้อยละ 52.0 โดยมีค่าเฉลี่ยฟันผุ อุด ถอน เท่ากับ 1.4 ซึ่งต่อคน (Office of Dental Public Health, 2018) จะเห็นได้ว่าโรคฟันผุเป็นปัญหาระดับต้นๆ ของเด็กในวัยเรียน ส่งผลให้เกิดความเจ็บปวด และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กนักเรียนต้องขาดเรียนและเป็นปัญหาสุขภาพอื่นๆ ตามมา โดยจะส่งผลต่อการเรียน และคุณภาพของเด็กวัยเรียนในอนาคต จากการสำรวจปัญหาฟันผุในพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช

ดังนั้นจากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อประเมินระดับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี และนำการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการหามาตรการป้องกันหรือแก้ไขปัญหามันผุของเด็กอายุ 10-14 ปีต่อไป

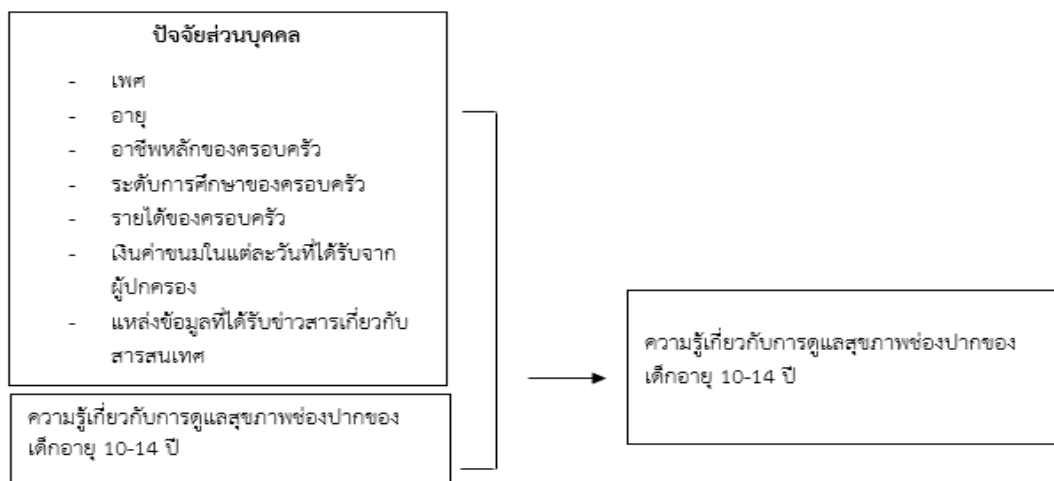
วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินระดับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช และ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

สมมุติฐานการวิจัย

1. ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ กลุ่มเด็กที่มีช่วงระหว่างอายุ 10-14 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่บางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 85 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ การคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร (Krejcie & Morgan, 1970) อ้างใน มารยาท โยทอง ยศ

$$\text{สูตร } n = \frac{x^2 NP(1-P)}{e^2(N-1) + x^2 P(1-P)}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

X^2 = ค่าไคสแควที่ df เท่ากับ 1 และระดับความเชื่อมั่น 95% ($x^2=3.841$)

P = สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร (ถ้าไม่ทราบให้กำหนด $p=0.5$)

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นเครื่องมือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์การวิจัย โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย 7 ข้อ มีดังนี้

1. เพศ
2. อายุ
3. อาชีพหลักของครอบครัว
4. ระดับการศึกษาของครอบครัว
5. รายได้ของครอบครัว
6. เงินค่าขนมในแต่ละวันที่ได้รับจากผู้ปกครอง
7. แหล่งข้อมูลที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหาร

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ด้านการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 10-14 ปี ประกอบด้วย 20 ข้อ มี

ดังนี้

1. เมื่อเราโตขึ้น ฟันแท้จะมี 32 ซี่

2. ตามธรรมชาติ ฟันของคนเรามี 2 ชุดคือ ฟันแท้ และฟันน้ำนม
 3. การแปรงฟันโดยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ ไม่สามารถช่วยป้องกันการเกิดฟันผุได้
 4. ถ้าเรามีเชื้อโรคในช่องปาก และไม่ได้แปรงฟัน ชอบทานอาหารหวาน เหนียวติดฟันนั้น คือ สาเหตุที่ทำให้เกิดโรคฟันผุได้

5. เมื่อเรามีเลือดออกเวลาแปรงฟันหรือขัดฟัน หมายถึง สุขภาพช่องปากที่ดี
 6. เมื่อฟันไม่มีหินปูนเกาะ หมายความว่า เป็นสุขภาพช่องปากที่ดี
 7. การแปรงฟันหลังอาหารทุกมื้อเป็นพฤติกรรมที่ดีดูแลสุขภาพช่องปากที่ไม่ถูก
 8. เมื่อเรามีอาการปวดฟันควรไปพบทันตแพทย์
 9. เราไม่ควรแปรงฟันก่อนนอนเพราะการป้องกันฟันผุไม่จำเป็นต้องแปรงฟัน
 10. ถ้าเราแปรงฟันให้ถูกวิธีและปฏิบัติจนเป็นกิจวัตรประจำวันช่วยให้ป้องกันฟันผุ
 11. เมื่อเราพบว่าฟันตัวเองผุไปจากเดิมไม่ควรบอกผู้ปกครองให้ทราบจะได้ไม่ต้องไปพบทันตแพทย์
 12. เราควรไปพบทันตแพทย์อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
 13. โรคฟันผุไม่สามารถลุกลามไปยังฟันซี่อื่นได้
 14. อาหารจำพวก นม เนย ไข่แดง ปลาเล็กปลาน้อย กุ้งแห้ง งาดำ ผักใบเขียว เป็นอาหารที่ช่วยเสริมสร้างฟัน ส่วนใหญ่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 88.6 ซึ่งอยู่ในระดับสูง
 15. เมื่อเราดื่มน้ำผลไม้ไม่ควรดื่มน้ำตาม และไม่บ้วนปากทุกครั้ง
 16. เมื่อฟันถูกทำลายให้เป็นรูหรือโพรง การทำลายนี้จะเป็นไปเรื่อย ๆ โดยที่ร่างกายไม่สามารถซ่อมแซมได้ นั่นคือการเกิดโรคฟันผุ

17. เมื่อเราแปรงลิ้นควบคู่กับการแปรงฟัน จะสามารถจัดคราบขาวบนลิ้นอันเกิดจากการสะสมของแบคทีเรียและอาหารได้ และช่วยป้องกันโรคฟันผุและกลิ่นปากได้

18. เราไม่จำเป็นต้องดูแลฟันน้ำนม เพราะเมื่อฟันน้ำนมหลุดไปจะมีฟันแท้ขึ้นมาแทนที่
19. เราสามารถทานขนมขบเคี้ยวได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องแปรงฟันหลังจากทานขนมหมด
20. เราไม่จำเป็นต้องดูแลสุขภาพช่องปาก หรือแปรงฟันทุกวัน

เกณฑ์การประเมินการวัดความรู้ด้านการดูแลสุขภาพช่องปาก ของกลุ่มเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

ลักษณะคำตอบ	ข้อคำถาม
ถ้าตอบถูก	ได้ 1 คะแนน
ถ้าตอบผิด	ได้ 0 คะแนน

เกณฑ์การประเมินการวัดความรู้ด้านการดูแลสุขภาพช่องปาก ของกลุ่มเด็กอายุ 10-14 ปี โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\text{แทนค่าในสูตร} = \frac{1-0}{3}$$

$$= 0$$

การแปลความหมายคะแนน

คะแนนเฉลี่ย	ระดับ
0.68 – 1.00	ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพช่องปาก อยู่ในระดับสูง
0.34 – 0.67	ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพช่องปาก อยู่ในระดับปานกลาง
0.00 – 0.33	ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพช่องปาก อยู่ในระดับต่ำ

โดยมีเกณฑ์การประเมินความรู้ด้านการดูแลสุขภาพช่องปากของกลุ่มเด็กอายุ 10-14 ปี

โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร} &= \frac{\text{จำนวนชั้น}}{3} \\ &= \frac{20-0}{3} \\ &= 6.67 \end{aligned}$$

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ประกอบด้วย 10 ข้อ ดังนี้

1. รับประทานขนมกรุบกรอบ
2. ดื่มน้ำอัดลม น้ำหวาน
3. รับประทานขนมที่มีส่วนผสมของช็อกโกแลต
4. รับประทานอาหารเหนียว ติดฟัน
5. ดื่มนมรสหวาน โดยไม่ได้แปรงฟันก่อนนอน
6. รับประทานอาหารที่มีแป้งและน้ำตาล
7. รับประทานขนมปังกับโอวัลตินทุกวัน
8. รับประทานไอศกรีม
9. รับประทานหมากฝรั่ง/ลูกอม
10. รับประทานขนมเค็ม ขนมปัง

ลักษณะแบบสอบถามมี 3 ระดับ ดังนี้

ปฏิบัติประจำ หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการปฏิบัติตามข้อความให้ประโยชน์นั้นปฏิบัติประจำ

ปฏิบัติบางครั้ง หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการปฏิบัติตามข้อความให้ประโยชน์นั้นปฏิบัติบางครั้ง

ไม่เคยปฏิบัติเลย หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการปฏิบัติตามข้อความให้ประโยชน์นั้นไม่เคยปฏิบัติเลย

เกณฑ์การวัดพฤติกรรมการบริโภคที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

ลักษณะคำตอบ	ข้อความถาม
ปฏิบัติประจำ	ได้ 2 คะแนน
ปฏิบัติบางครั้ง	ได้ 1 คะแนน
ไม่เคยปฏิบัติเลย	ได้ 0 คะแนน

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการบริโภคที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ \text{แทนค่าในสูตร} &= \frac{2-0}{3} \\ &= 0.67 \end{aligned}$$

การแปลความหมายคะแนน

คะแนนเฉลี่ย

ระดับ

1.36 – 2.00

พฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุระดับสูง

0.68 – 1.35

พฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุระดับปานกลาง

0.00 – 0.67

พฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุระดับต่ำ

โดยเกณฑ์การวัดพฤติกรรมการบริโภคที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{แทนค่าในสูตร} &= \frac{10-0}{3} \\ &= 3.33\end{aligned}$$

การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของกลุ่มเด็กอายุ 10-14 ปี ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับ
6.68 – 10.00	พฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุระดับสูง
3.34 – 6.67	พฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุระดับปานกลาง
0.00 – 3.33	พฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุระดับต่ำ

การระบุตัวแปร

ตัวแปรต้น ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพหลักของครอบครัว ระดับการศึกษาของครอบครัว รายได้ของครอบครัว เงินค่าขนมในแต่ละวันที่ได้รับจากผู้ปกครอง แหล่งข้อมูลที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับสารสนเทศ และความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 10-14 ปี

ตัวแปรตาม คือ ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity)

การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และได้นำผลมาคำนวณหาค่า IOC ได้เท่ากับ 0.95 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.75 เป็นค่าที่ยอมรับได้ และสามารถนำไปใช้เป็นแบบสอบถามการวิจัย (Hongsakul, & Insuk, 2018)

2. ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

เป็นการนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ทดสอบโดยค่าแอลฟาได้เท่ากับ 0.89 ซึ่งมีค่ามากกว่า ค่าที่ยอมรับได้ 0.70 (Numsang, & Tantrungroj, 2018)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. จัดทำหนังสือขออนุญาตลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล จากคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา
2. ติดต่อประสานงานกับกำนันและผู้ใหญ่บ้านบ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของวิจัยและขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองทุกฉบับและรอรับกลับคืนทันที
4. หากกลุ่มตัวอย่างไม่พร้อมในการตอบแบบสอบถามสามารถยุติการให้ข้อมูลได้โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ
5. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามซักถามและอธิบายเพิ่มเติมจนกว่าผู้ตอบแบบสอบถามจะเข้าใจและให้เวลาผู้ตอบแบบสอบถามในการคิดทบทวนก่อนตัดสินใจ
6. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
7. เมื่อได้ผลการวิเคราะห์จึงนำผลที่ได้ไปสรุปรวบรวมปัญหาเพื่อหาวัตถุประสงค์การวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ ได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน เพื่อให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อประเมินระดับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

จริยธรรมวิจัย

การศึกษานี้ไม่ได้มีการทดลองหรือใส่วิธีทางใดๆ ให้กับกลุ่มที่ทำการศึกษาข้อมูล ซึ่งคาดว่าจะไม่มีผลต่อการดำเนินงานของบ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช แต่อย่างใด จึงคาดว่าไม่มีปัญหาทางจริยธรรม

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ผลการวิเคราะห์การประเมินความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้ด้านการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 10-14 ปี (n=70)

ระดับความรู้	ช่วงคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำ	0-6	2	2.86
ปานกลาง	7-13	4	5.71
สูง	14-20	64	91.43

ผลการวิเคราะห์ พบว่าเด็กส่วนใหญ่มีระดับความรู้อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 91.43 รองลงมาคือมีความรู้ในระดับปานกลาง ร้อยละ 5.71 และมีความรู้ในระดับต่ำ ร้อยละ 2.86

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 อยู่ในช่วงอายุ 11 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 ซึ่งอาชีพหลักของครอบครัวมีอาชีพค้าขาย จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 มีระดับการศึกษาของครอบครัวเรียนจบมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 มีรายได้ของครอบครัว 5,001-10,000 บาท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 เงินค่าขนมในแต่ละวันที่ได้รับจากผู้ปกครอง ได้รับเงินค่าขนม 21-40 บาท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 และแหล่งข้อมูลที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับสารสนเทศทาง Social Media จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7

ผลการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า เด็กอายุ 10-14 ปี มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปาก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การประเมินระดับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการศึกษาการประเมินระดับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็ก อายุ 10-14 ปี ในเขตบ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า เด็กอายุ 10-14 ปี ส่วนใหญ่มีระดับความรู้ด้านการดูแลสุขภาพช่องปากอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 91.43 ซึ่งสอดคล้องกับ (Sukulkaew, 2020) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนบ้านม่วงตัง ตำบลโคกกลาง อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคฟันผุกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในระดับสูง ร้อยละ 54.82

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 อยู่ในช่วงอายุ 11 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 ซึ่งอาชีพหลักของครอบครัวมีอาชีพค้าขาย จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 มีระดับการศึกษาของครอบครัว เรียนจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 มีรายได้ของครอบครัว 5,001-10,000 บาท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 รองลงมาเงินค่าขนมในแต่ละวันที่ได้รับจากผู้ปกครอง ได้รับเงินค่าขนม 21-40 บาท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 และแหล่งข้อมูลที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับสารสนเทศ ทาง Social Media จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7 ซึ่งสอดคล้องกับ(Punyanawit, 2016) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการบริโภคอาหารให้นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนแห่งหนึ่งในเขตทวีวัฒนากรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชายร้อยละ 48.3 เพศหญิง ร้อยละ 51.7 เป็นนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 34.3 ประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 ร้อยละ 29.6 และประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ร้อยละ 36.1 ผลการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ในเขตพื้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

พบว่า เด็กอายุ 10-14 ปี มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปาก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ(Yosit, 2015) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดูแลสุขภาพช่องปาก เทศบาลตำบลท่าผา อำเภอเกาะคาจังหวัดลำปาง พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ความเชื่อเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากเด็ก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารอย่างมีนัยสำคัญสถิติ 0.05 ทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากที่มีผลต่อการเกิดฟันผุของเด็กระดับสูง แต่ก็ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการณรงค์เพื่อควบคุมผู้ผ่านทางระบบเสียงตามสายของโรงเรียนให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปาก การแปรงฟันให้ถูกวิธีทั้งในส่วนของโรงเรียนและบุคลากร ผู้ให้บริการสุขภาพเพื่อสร้างความตระหนักในการป้องกันและควบคุมโรคฟันผุให้มีประสิทธิภาพ

2. พฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอยู่ในระดับปานกลาง ควรมีการจัดการอบรมลงมือปฏิบัติในการป้องกันและควบคุมโรคฟันผุ โดยให้เจ้าหน้าที่หน้าที่สาธารณสุขอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน และครูประจำชั้นการปฏิบัติงานและให้ความรู้ในการบริโภคอาหารที่อาจเสี่ยงต่อการเกิดฟันผุในโรงเรียนและพื้นที่หมู่บ้าน เพื่อให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการลดพฤติกรรมการบริโภค อาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

การวิจัยครั้งนี้เป็นศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กอายุ 10-14 ปี ได้แก่ ความรู้ด้านสุขภาพช่องปาก และพฤติกรรม

การบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุขึ้นที่บ้านบางกระบือ ตำบลท่าไร่ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) การทำการศึกษาดังกล่าวขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากขึ้น สำหรับการนำไปใช้แก้ไขปัญหาทางด้านทันตสุขภาพให้เป็นรูปแบบเฉพาะและมีความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Hongsakul, W., Insuk, S. (2018). Development of Thai Health Application Quality Assessment. Pharmacy course Master's Degree (Community Pharmacy), Faculty of Pharmacy Naresuan University. (in thai).
- Kaewsutta, M. et al, (2013). Causal Factors of Oral Hygiene Care Behaviors of Early Adolescents. Journal Behavioral Sciences, Year 19, Issue 12. (in thai).
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607 – 610.
- Numsang, T., Tantrarungroj, T. (2018). Testing the validity and reliability of Strategies for coping with Stress, short version, Thai version. Master of Pharmacy Program (Community Pharmacy) Faculty of Pharmacy Science Naresuan University. (in thai).
- Office of Public Health. (2018). Report of the results of the 8th National Oral Health Survey. Thailand, 2017. Nonthaburi. (in thai).
- Sakulkaew, K. et al, (2020). Knowledge, Attitude and Behavior of Oral Health Care of Secondary School Students. Elementary School, Ban Muang Dong School, Khok Klang Subdistrict, Non Sa-at District Udon Thani Province. (in thai).
- Suwakon, N., Wongsawat, P. et al, (2018). Study on factors affecting dental health care behaviors for preventing dental caries of grade 6 students in Mueang District, Phitsanulok Province. (Thesis Master's degree). Naresuan University. (in thai).
- Wongkongkathep, S. (2012). Dental Public Health, . Factors influencing the incidence of tooth decay in comparative Thai children. between the poor. Accessed from the website file:///C:/Users/Admin/Downloads/thdphjo,+Journal+manager,+v17no1_5.pdf (in thai).
- Punnawit, S., Thongthep, S. (2016). Comprehensive knowledge on health. and health behavior according to the principles of happiness Commandments in students aged 10-14 years, Chaloem Phrakiat District Nakhon Si Thammarat Province Sahavej Journal Science, Suan Sunandha Rajabhat University, 5(1), 3-7. (in thai).
- Yosit, A. (2015). Behaviors and factors related to oral health care in preschool children by parents of children in child development centers Tha Pha Municipality, Koh Kha District, Lampang Province. (in thai).